

Linken zur Rechten SUND. 3, 22. 24. तौ प्रदक्षिणासव्यानि मण्डलानि महा-
बलौ चेतुः MBu. 1, 5345. प्रदक्षिणम् adv. gaṇa तिष्ठद्वादि zu P. 2, 1, 17.
nach der rechten Seite hin, so dass die Rechte einem Gegenstande zu-
gekehrt ist (ein Zeichen der Hochachtung) AV. 7, 80, 3. प्र° परियन्नाक्-
वनीयमुपतिष्ठते Āc. C. 2, 5. Pā. GRH. 2, 3. M. 2, 48. संपूजितश्चाप्यग-
मत्प्रदक्षिणम् MBu. 14, 1520. तं रूपं तत्र परिगम्य प्रदक्षिणम् R. 1, 13, 34.
त्रिः प्र° शिरः समुखं वेष्टयित्वा Āc. C. 3, 12. 6, 12. Kā. C. 4, 4, 16.
3, 2. 5, 2, 2. 17, 2, 14. 15. ग्रहं प्र° शिरः पर्याकृत्य ÇĀKH. C. 7, 3, 3. प्र°
पाणिना त्रिः संमार्ष्टि ÇĀKH. GRH. 1, 7, 13. KAUC. 46, 88. दक्षिणाय प्रथमं प्र-
श्नमाह प्रदक्षिणं तत उर्ध्वं परीयुः er sagt dem am rechten Ende (der Reihe,
vom Lehrer aus gesehen) Sitzenden den ersten Praṇa; von da an geht
es (das Aufsagen) rechts herum (eig. gehen sie herum d. h. lassen es
herumgehen) RV. Prāt. 15, 13. M. 3, 87. चामरव्यजनं सितम् । रुक्मदण्ड-
म् — विदधौ च प्रदक्षिणम् MBu. 2, 38. भौमाश्चैव मृगाः सर्वे गच्छन्ति स्म
प्रदक्षिणम् (ein günstiges Zeichen) R. 1, 74, 9. Sū. 12, 71. चापः प्र-
क्षिणमुपैति नरस्य VARĀH. BRH. S. 87, 23. प्रदक्षिणमुपावृत्य मण्डलं सव्य-
मेव च MBu. 4, 1784. AR. 4, 36. R. 1, 33, 17. MBu. 13, 497. ते च पूयाः
प्रदक्षिणम् indem man ihnen die Rechte zukehrt MĀRK. P. 30, 7. अनुव्रज्य
JĀÉN. 1, 248. mit कर (auch प्रकर) Jmd oder Etwas (acc.) auf die Rechte
nehmen, einem Gegenstande die Rechte zukehren (als Zeichen der Hoch-
achtung): सर्वे प्रदक्षिणे कृणु यो वरः प्रतिकाम्यः AV. 2, 36, 6. Kā. C. 4, 4, 7. JĀÉN. 1, 133. MBu. 1, 3394. 2, 33. AR. 1, 7. R. 1, 4, 1, 76. चकार तौ
हृदि जननीं प्रदक्षिणम् R. 2, 21, 63. R. GORR. 2, 42, 16. ÇĀK. CH. 81, 9. प्र-
दक्षिणं प्रकुर्वति परिज्ञातान्वनस्पतीन् (vgl. unten M. 4, 39) MBu. 13, 4979.
Bisweilen steht st. des adv. das adj., welches in diesem Falle in der Bed.
von zur Rechten stehend aufzufassen ist: मृदं गां दैवतं विप्रं घृतं मधु च-
तुष्यम् । प्रदक्षिणानि कुर्वति प्रज्ञातांश्च वनस्पतीन् ॥ (vgl. oben MBu.
13, 4979) M. 4, 39. चतुष्यन्प्रकुर्वति सर्वानेव प्रदक्षिणान् MBu. 13, 4980.
प्रदक्षिणा यः कुरुते पृथिवीं तीर्थतत्परः 3, 4031. प्रदक्षिणाश्च क्रियते (मेरु-
भास्करेण) 8784. त्रिविक्रमः पुरास्माभिः कृता विष्णुः प्रदक्षिणः । त्रिः सप्त-
कृत्वः पृथिवी कृतास्माभिः प्रदक्षिणा ॥ R. 5, 2, 31. प्रदक्षिणम् adv. nach Sü-
den hin VARĀH. BRH. S. 3, 32. 18, 1. 83, 29. Am Anf. eines comp. ohne
Flexionszeichen in der Bed. nach rechts hin, von der Linken zur
Rechten 67, 11. 68, 4. °प्रक्रमणात्कुशानोः KUMĀRAS. 7, 79. nach Süden
hin VARĀH. BRH. S. 11, 47. 42 (43), 32. 47, 15. अप्रदक्षिणम् nach links
JĀÉN. 1, 232. — b) günstig, von günstiger Vorbedeutung VJUTP. 163.
दारुणाः समवर्तन्त ग्रहाः सर्वे प्रदक्षिणाः R. GORR. 2, 40, 10. मृगाः R. SCHL.
1, 74, 10 (76, 12. 14 GORR.; an der letzten Stelle in der urspr. Bed. nach
rechts hin laufend). 3, 78, 12. शकुनाः H. 62. तत्र तत्र सुखो वायुः सर्वे चा-
सीत्प्रदक्षिणम् MBu. 3, 3003. नाम्ना चेयं भगवतो दक्षिणा दिक्प्रदक्षिणा R.
3, 17, 22. दैव MBu. 3, 1417. न तेष्टिक् निमित्तेषु तर्कयामि प्रदक्षिणम् etwas
Günstiges R. 6, 89, 16. — c) ehrerbietig: प्रदक्षिणानुलोमाश्च (दासाः) MBu.
2, 2071. — 2) subst. (m. f. n.) das Zukehren der rechten Seite, das Um-
wandeln von links nach rechts (als Zeichen der Ehrerbietung): तस्या
वक्त्रिप्रदक्षिणे KATHĀS. 14, 30. 16, 81. प्रदक्षिणे ऽग्नेः 34, 256. तथा हि दे-
व्या च कृतप्रदक्षिणाः R. 2, 25, 45. एकं देव्यां रवौ सप्त त्रीणि कुर्याद्विना-
यके । चत्वारि केशवे कुर्यात् शिवे चार्धप्रदक्षिणम् ॥ KARMAĠANĀIM ÇKDR.
स च प्रदक्षिणो ज्ञेयः सर्वदेवोऽस्तुष्टिः KĀLIKĀ-P. 70 im ÇKDR. मनसापि
IV. Theil.

च यो दद्यादेव्यै प्रदक्षिणम् ebend. जिनस्य प्रदक्षिणात्रयं दत्त्वा PĀNĀT. 236,
8. Andere Belege für das f. findet man im Nachtrag zu ÇKDR. — Vgl.
प्रदक्षिणय.

प्रदक्षिणाक्रिया (प्र° + क्रि°) f. das Zuwenden der rechten Seite, Ehren-
bezeugung RAGH. 1, 76.

प्रदक्षिणाग्रहिन् (प्र° + प्रा°) adj. VJUTP. 67 unter den Tugenden auf-
gezählt.

प्रदक्षिणपरिकृा (प्र° + प°) f. = झङ्गन Hof VJUTP. 107. Vgl. अन्धत्त-
रपरिकृा und बहिःपरिकृा ebend.

प्रदक्षिणाय् (von प्रदक्षिणा), °यति von links nach rechts umschreiten:
मेरुं प्रदक्षिणयतो ऽपि दिवाकरस्य Spr. 1256. तितिं प्रदक्षिणयतो रवेरिव
महीपतेः RĀGA-TAR. 4, 131.

प्रदक्षिणार्चिस् (प्र° + अर्चिस्) adj. dessen Flamme nach rechts gewandt
ist RAGH. 3, 14. 4, 25.

प्रदक्षिणावर्त (प्र° + आवर्त) adj. f. आ nach rechts gewandt: °शिख
(अग्नि) MBu. 1, 2106. 12, 3760. R. 6, 19, 44. नाभि VARĀH. BRH. S. 67, 22.

प्रदक्षिणावृत्क (प्र° + आवृत्) adj. nach rechts gewandt, Jmd oder Et-
was zu seiner Rechten habend JĀÉN. 1, 249.

प्रदक्षिणित् adv. so v. a. प्रदक्षिणम्. प्रदक्षिणिदभि गृणन्ति कारवः RV.
2, 43, 1. 3, 19, 2. समु प्रिया आर्धवज्रन्सदीयं प्रदक्षिणिदभि सोमोऽस इन्द्रम्
32, 15. 4, 6, 3. 5, 60, 1. प्रुञ्चं परि प्रदक्षिणिद्विश्वायवे नि शिष्यः 10, 22, 14.

प्रदक्षिणीकार् (प्रदक्षिण + 1. कार्) Jmd (acc.) oder Etwas die rechte
Seite zukehren, von links nach rechts umwandeln: कृताग्निन्प्रदक्षिणी-
कुरुष ÇĀK. 31, 17. °कृत्य 99, 21. MBu. 4, 138. 13, 1455. 14, 1892. RAGH.
2, 21. 71. °कृत R. 5, 53, 22 = 69, 19. KATHĀS. 30, 199.

प्रदक्षिणेन (instr. von प्रदक्षिणा) adv. von links nach rechts: आदित्यस्य
मेरुं ध्रुवं च प्रदक्षिणेन परिक्रामतः Buġ. P. 5, 22, 1. 2. nach Süden hin
VARĀH. BRH. S. 32, 112.

प्रदग्धव्य (von 1. दह् mit प्र) adj. zu verbrennen MBu. 1, 5802.

प्रदत्त 1) partic. s. u. 1. दा mit प्र. — 2) m. N. pr. eines Gandharva
R. GORR. 2, 100, 45.

प्रददि (von 1. दा mit प्र) adj. freigebig: ऋ° AV. 20, 128, 8. — Vgl. सु°.

प्रदर् (von 1. दृ mit प्र) m. 1) Sprengung (eines Heeres) MBu. 12,
3715. = विदार MED. r. 179. — 2) Riss, Spalte im Erdboden: प्रदराड-
दकं नाचमेत् TBA. 1, 5, 40, 7. TS. 3, 4, 9, 5. 5, 2, 4, 3. At. Ba. 6, 35. ÇAT.
Ba. 14, 2, 2, 8. 13, 8, 2, 10. Kā. C. 21, 4, 10. VS. 25, 7. Kām. Nitis. 14,
32. = भङ्ग AK. 3, 4, 25, 166. H. an. 3, 572. — 3) eine best. Frauenkrank-
heit, Mutterblutfluss AK. H. an. MED. Verz. d. B. H. No. 965. 972. —
4) Pfeil AK. H. 778. H. an. MED. HALĀS. 2, 311. Vgl. प्रदत्त. — 5) pl. N.
pr. eines Volkes MBu. 2, 1859.

प्रदर्श (von दर्श् mit प्र) m. 1) das Aussehen; s. सु°. — 2) Anweisung:
शास्त्रप्रदर्शाभिक्षित Suçr. 2, 467, 19.

प्रदर्शक (vom caus. von दर्श् mit प्र) 1) adj. zeigend, vorführend RV.
Prāt. 10, 10. औकारः श्रुतिमार्गप्रदर्शकः R. 5, 81, 12. अपामासायुः ° an-
zeigend, vorher verkündend MĀRK. P. 43, 8. हृद्देदत्तं कापालिकाचा-
रप्रदर्शकम् vortragend, lehrend Verz. d. Oxf. H. 109, a, 35. 33. धर्म°
MBu. 3, 14044. त्वं च येषां प्रदर्शकः Lehrer 2, 1452. — 2) Lehrsatz (r. l.
प्रघट्टक) Schol. zu KAP. 1, 54.